

**ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБІНСЬКОГО**

Факультет філології й журналістики імені Михайла Стельмаха

Кафедра української літератури

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор
з науково-педагогічної роботи

_____ доц.Гусев С.О.

« ____ » _____ 20 ____ р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА ОБОВ'ЯЗКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ЛІТЕРАТУРИ**

підготовки бакалавра

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальності 014.01 Середня освіта (Українська мова і література)

Додаткової предметної спеціальності 014.021 Середня освіта (Мова і література (англійська))

Освітня програма Середня освіта. Українська мова і література, англійська мова))

Факультет філології й журналістики імені Михайла Стельмаха

Робоча програма обов'язкової навчальної дисципліни **«Методика навчання літератури»** для студентів за спеціальністю 014.01 Середня освіта (Українська мова і література) з додаткової предметної спеціальності 014.021 Середня освіта (Мова і література (англійська))

Мова навчання – українська

«___» _____, 20___ року ___ с.

Розробник: Віннічук А.П., кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української літератури.

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри української літератури.

Протокол від «___» _____ 20___ року № ___

Завідувач кафедри
української літератури

доц. Віннічук А.П.

«___» _____ 20___ року

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні навчально-методичної комісії факультету філології й журналістики імені Михайла Стельмаха.

Протокол від «___» _____ 20___ року № ___

Голова навчально-методичної комісії факультету
філології й журналістики
імені Михайла Стельмаха

доц. Кухар Н.І.

1. Опис навчальної дисципліни «Методика навчання літератури»

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, додаткова спеціалізація/спеціальність, освітня програма, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Обов'язкова	
Індивідуальне науково- дослідне завдання – дослідницький проєкт	Спеціальність 014.01 Середня освіта (Українська мова і література)	Рік підготовки:	
		4-й	4-й
Загальна кількість годин – 120	Додаткова предметна спеціальність 014.021 Середня освіта (Мова і література (англійська)) Освітня програма Середня освіта. Українська мова і література, англійська мова	Семестр	
		7-й	7-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3,1 самостійної роботи студента – 5,5	Ступінь вищої освіти: <i>бакалавр</i>	18 год.	4 год
		Практичні, семінарські	
		30 год.	4 год
		Лабораторні	
		8 год.	2 год
		Самостійна робота	
		64 год.	110 год
		Індивідуальні завдання:	
-	-		
Вид контролю: екзамен			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – аудиторної роботи 46,6 %, самостійної роботи 53,5 %
для заочної форми навчання – аудиторної роботи 8,3 %, самостійної роботи 91,7 %

2. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчання

2.1. Мета навчальної дисципліни «Методика навчання літератури» – системно й послідовно висвітлити здобутки української методики навчання літератури як науки в загальноєвропейському дидактичному контексті, сформувані в майбутніх учителів української літератури теоретико-методичні знання та професійно-методичні вміння й навички організації літературної освіти в середніх навчальних закладах різного типу.

2.2. Завдання вивчення дисципліни передбачають:

- формування творчого вчителя літератури, здатного безперервно вдосконалювати свої професійні якості, сприймати й розширювати засвоєний передовий педагогічний досвід, а також продукувати новий;
- засвоєння студентами системи теоретико-методичних знань та формування в них професійно-методичних умінь і навичок, необхідних для викладання літератури в сучасній школі;
- формування чіткого уявлення про специфіку шкільного предмета літератури, закони літературного розвитку учня, про історичну зміну методів викладання літератури;
- розвиток мотиваційної спрямованості на створення індивідуального досвіду викладання української літератури в освітніх закладах різних форм і типів;
- формування в студентів дослідницьких навичок, умінь проводити педагогічний експеримент;
- підготовка до професійної діяльності в умовах розбудови нової системи освіти в незалежній Україні;
- виховання в молодого покоління високих громадянських ідеалів, суспільної активності та загальнолюдських моральних цінностей.

2.3. Компетентності

2.3.1. Загальні компетентності: здатність до усвідомлення своєрідності методики навчання літератури як науки; здатність до розуміння основних етапів розвитку методики літератури; здатність до аналізу традиційних та інноваційних методів і прийомів викладання літератури.

2.3.2. Фахові компетентності: розуміння основних етапів розвитку методики та найважливіших праць учених-методистів; знання та розуміння різних підходів до класифікації урочної системи з літератури; умінь застосовувати теоретичні знання на практиці.

2.4. Програмні результати навчання: знати своєрідність методики навчання літератури як науки, її завдання, складові та джерела розвитку; знати основні етапи розвитку методики та найважливіші праці вчених-методистів минулого та сучасності; розрізняти традиційні та інноваційні методи і прийоми викладання літератури; знати типологію традиційних та інноваційних уроків літератури; аналізувати види планування роботи вчителя літератури; знати теорію виразного читання.

3. Програма навчальної дисципліни «Методика навчання літератури»

Розділ 3. Методика вивчення творів різних літературних родів і жанрів

Тема 1. Вивчення життєвого і творчого шляху письменника

Інформаційний обсяг теми.

Вивчення життєвого і творчого шляху письменника як важлива ланка в системі шкільного викладання літератури. Мета й особливості вивчення життєвого і творчого шляху письменника в середній та старшій ланці ЗОШ (стислі відомості про митця, огляд основних етапів його життя і творчості, глибоке вивчення життєвого і творчого шляху). **Художньо-дослідницький компонент професійно-методичної діяльності вчителя літератури.**

Взаємозв'язок життя автора і його творів. Розгляд біографії митця в тісному взаємозв'язку з епохою, у яку він жив і творив. Письменник як людина, митець, суспільно-політичний діяч, широта його інтересів, місце в суспільному житті свого часу, показ його неповторної особистості.

Джерела вивчення особистості митця (листи, щоденники, записні книжки, автобіографії, спогади про митців, історико-біографічні твори, критичні статті, монографії, альбоми, кінофільми, діафільми, телепередачі та ін.). Добір матеріалу для ілюстрування біографічних фактів.

Традиційні та інноваційні форми і методи вивчення біографії письменників. Художня розповідь. Монологічний виклад із застосуванням ораторських прийомів. **Інноваційні форми лекції.** Лекція логічного характеру з використанням різноманітних прийомів і постановкою завдань, що активізують мислення учнів. Прослуховування учнівських рефератів, повідомлень про окремі грані діяльності письменника, складання хронологічних таблиць, плану, записування опорних положень. Уроки в музеях, заочні та віртуальні екскурсії місцями життя й перебування письменника.

Літературно-психологічний портрет письменника як важливий виховний чинник та матеріал для роздумів на світоглядні й моральні теми.

Тема 2. Основні етапи вивчення художнього твору. Підготовка учнів до сприймання твору. Читання твору.

Інформаційний обсяг теми.

Характеристика методичного, психолого-педагогічного й комунікативного компоненту професійно-методичної діяльності вчителя літератури.

Шкільне вивчення твору як процес у форматі одного уроку чи системи уроків. Найголовніші етапи цього процесу. Підготовка учнів до сприймання твору у середніх і старших класах, її зміст та основні форми: актуалізація опорних знань учнів; повідомлення історико-літературних фактів, історичні та історико-побутові коментарі; словникова робота; орієнтовна бесіда в старших класах; демонстрування репродукцій картин та ілюстрацій до художніх творів; прослуховування музичних творів; самостійне читання учнями окремих розділів підручника; перегляд фрагментів кінофільмів, діафільмів, відеозаписів; аналіз творчих робіт учнів, малюнків на певну тему; очні, заочні, віртуальні екскурсії до музею, на рідну природу, до пам'ятних місць, відображених у художній літературі. Залежність змісту і форм підготовки від характеру твору і життєвого досвіду школярів та їхніх вікових особливостей.

Метод творчого читання та його прийоми. Професійні вимоги до читання вчителя. Забезпечення глибини емоційного сприймання й колективного співпереживання як важлива умова вивчення літератури в середніх і старших класах. Читання як праця і творчість. Види читання (мовчазне й голосне, класне й домашнє, суцільне і вибіркове, індивідуальне, в особах, колективне, читання напам'ять, коментоване, озвучене музикою). Прослуховування художніх творів у виконанні визначних майстрів сцени. Місце виразного читання у засвоєнні змісту та в аналізі творів, у розвитку культури усного мовлення та естетичних смаків школярів. **Проблема формування навичок творчого читання.**

Види коментарів (історико-культурний, географічний, біологічний, лінгвістичний, народознавчий, країнознавчий тощо). Словникова робота. Способи розкриття значення слів.

Тема 3. Аналіз твору і його основні принципи. Шляхи і прийоми аналізу твору.

Інформаційний обсяг теми.

Літературознавчий та шкільний аналіз: спільне та відмінне. Роль аналізу у поглибленні на основі тексту попередніх вражень, знань учнів про художній твір як ідейно-естетичну цінність. Аналіз і літературний розвиток учнів. Дискусії з приводу методики шкільного аналізу. Рівень і обсяг аналізу залежно від вікових особливостей учнів та освітньо-виховних завдань навчання літератури.

Художньо-дослідницька діяльність учителя літератури. Забезпечення в процесі аналізу емоційно-образного сприймання твору. Ідеологічне спрямування аналізу. Розгляд художніх творів з позицій загальнолюдських моральних цінностей, національного виховання. Аналіз твору відповідно до принципів наукового історизму, єдності змісту і форми, зв'язку твору з життям. Єдність історико-генетичного та історико-функціонального підходу до твору. **Елементи сучасних методів літературознавчого аналізу в середніх навчальних закладах різного типу (компаративний, культурологічний, лінгвістичний, стилістичний, філологічний, контекстуальний, інтертекстуальний, міфологічний,**

психологічний, герменевтичний, структуралістський та ін.). Проблема інтерпретації літературного твору.

Складові частини аналізу. Розгляд композиції як засобу вираження авторської ідеї. Поступовість ознайомлення учнів з єдністю всіх структурних компонентів твору з основними засобами художнього зображення (розповідь, опис та ін.).

Проблема визначення шляхів аналізу художніх творів у сучасній методичній літературі. З'ясування особливостей основних шляхів аналізу (за розвитком дії, композиційного, пообразного, проблемно-тематичного). Основні фактори, від яких залежить вибір шляхів (характер твору, що вивчається учнями, дидактичні завдання, що розв'язуються на уроці, вікові можливості учнів та ін.). Варіативність шляхів аналізу, їх взаємозв'язок.

Прийоми аналізу. Єдність наукових, літературознавчих та педагогічних (шкільних) прийомів аналізу. Зумовленість прийомів специфікою літератури. Різний підхід до їх класифікації. Повторне перечитування твору як засіб глибокого проникнення в його ідейно-художній зміст; Прослуховування трактувань одного і того ж твору різними виконавцями; зіставлення в процесі аналізу: а) елементів художньої структури твору; б) творів одного чи різних авторів, близьких за тематикою, сюжетами, образами, проблемами, способами типізації дійсності; змісту твору з життєвими фактами, які покладені в його основу, з фактами нашої дійсності; з суміжними видами мистецтва; з особистим досвідом учнів та ін.

Тема 4. Специфіка вивчення епічних творів у середній та старшій ланці

Інформаційний обсяг теми.

Врахування родової природи художнього твору, його своєрідності як неповторного явища мистецтва – неодмінна умова ефективності його аналізу в єдності форми і змісту.

Аналіз епічних творів. Особливості їх сприймання учнями різного віку. Усвідомлення ними сюжету твору, його зв'язку з позасюжетними елементами. З'ясування авторської позиції. Різноманітність методичних форм і прийомів роботи в 5-8 і 9-11 класах. Складання плану (простий, складний, звичайний, цитатний, комбінований) як засіб засвоєння змісту твору, усвідомлення окремих його компонентів (сюжетної основи, образів, композиції, розвитку образного й логічного мислення та ін.). Переказ твору і його види (усний, близький до тексту, докладний, стислий, із зміною форми викладу, переказ-витяг і ті ж види письмового переказу).

Методи і прийоми інноваційного викладання української літератури на уроках вивчення епічних творів. Урізноманітнення прийомів навчального аналізу з метою розвитку творчої уяви школярів та активізації їх навчальної діяльності (усне малювання, складання кіносценарію, інсценізація твору чи його окремих епізодів). Організація і стимулювання домашнього читання великих за обсягом творів.

Загальні вимоги до аналізу образів-персонажів. Знання, уміння й навички, які учні одержують під час характеристики літературних персонажів.

Пообразний шлях аналізу художнього твору. Планування системи уроків на основі пообразного аналізу. Типові помилки в шкільному аналізі персонажів літературного твору: схематизм вивчення, розгляд образів без уваги до художніх засобів і прийомів їх творення та ін.

Методичні прийоми роботи над образом-персонажем:

- * дослідження засобів їх творення (вчинків, поведінки, портретних характеристик, мови, самохарактеристик, стосунків між персонажами, їхніх висловлювань один про одного, інтер'єру, листів, щоденників, снів, сновидінь та інших позасюжетних елементів тощо);
- * зіставлення поведінки, мови, роздумів, почуттів, портретних характеристик героя в різних епізодах;
- * зіставлення образу-персонажа з його прототипом;
- * порівняльна та групова характеристика персонажів одного твору, творів різних письменників української та світової літератур; їх втілення в інших видах мистецтва (живописі, скульптурі, кіно-, театральному мистецтві), створення учнями ілюстрацій до літературних творів;
- * з'ясування авторського ставлення до персонажа.

Інноваційні прийоми та види навчальної діяльності учнів, що реалізуються в контексті пообразного аналізу:

* «сповідь» літературного персонажа, режисерський коментар щодо підготовки та проведення читання в ролях; складання заголовків до основних етапів життя героїв;

* створення сценарію відеокліпу; створення проблемних ситуацій тощо.

Тема 5. Особливості вивчення ліричних творів

Інформаційний обсяг теми.

Родова своєрідність ліричних творів й особливості сприймання їх учнями різних класів. Прийоми аналізу ліричних віршів, врахування характеру зображення у них дійсності, специфіки поетичної мови. Роль виразного читання, читання твору напам'ять, коментування обставин, якими зумовлена його поява, аналіз емоційно-образної структури з метою поглиблення безпосередніх читацьких вражень учнів. Текстуальне і оглядове вивчення ліричної поезії в старших класах. **Методи і прийоми інноваційного викладання української літератури на уроках вивчення ліричних творів.**

Тема 6. Специфіка вивчення драматичних творів

Інформаційний обсяг теми.

Жанрові особливості драматичних творів, сприймання їх школярами. Організація читання драматичного твору. Характер завдань, які ставляться перед учнями, види роботи, що практикуються на уроці. Детальний аналіз окремих епізодів, що становлять основу сюжету і розкривають головний конфлікт твору. Усвідомлення учнями внутрішнього змісту поведінки і вчинків персонажів. Застосування прийомів розвитку відтворюючої уяви: усний опис уявних декорацій, окремих мізансцен та ін. Перегляд фільмів-спектаклів і театральних вистав під час вивчення драматичних творів. Усні й письмові повідомлення учнів про сценічну історію драматичного твору, виконання ролей визначними акторами, власні враження від театральної вистави.

Методи і прийоми інноваційного викладання української літератури на уроках вивчення драматичних творів.

Розділ 4. Уроки вивчення різного літературного матеріалу

Тема 1. Вивчення мови художнього твору і стилю письменника. Підсумковий етап вивчення твору

Інформаційний обсяг теми.

Специфіка літературної творчості. Креативні риси, сутнісні для письменницької праці. Принципи, шляхи і методичні прийоми роботи над мовою художнього твору в середніх і старших класах. Усвідомлення учнями функціональної єдності усіх засобів художнього вираження. Організація практичних спостережень над текстом твору. Методика проведення стилістичного експерименту. Зіставлення різних редакцій твору. Інші види роботи.

Розкриття творчої індивідуальності митця, неповторної своєрідності його поетичної мови. Організація спостережень над особливостями індивідуального стилю письменника (улюблені теми й проблеми письменника, найулюбленіші жанри, особливості побудови творів, способи творення образів та ін.). Використання прийомів порівняння, зіставлення. **З'ясування понять про традиції і новаторство в літературі.** Особливості аналізу художніх творів у системі оглядового вивчення творчості письменника.

Підсумковий етап у процесі вивчення твору. Мета підсумкового етапу та його особливості у середніх і старших класах. Методичні форми роботи: бесіда про значення твору письменника, традиції і новаторство, письмові відповіді на запропоновану анкету, літературний монтаж про творчість митця, Прослуховування фрагментів з опер, пісень на основі літературного першоджерела, літературні конкурси, вікторини, перегляд кінофільмів, відеофільмів, відеозаписів та ін.

Тема 2. Вивчення літературно-критичних статей. Формування в учнів теоретико-літературних понять

Інформаційний обсяг теми.

Місце літературно-художньої критики в системі викладання літератури в школі. Розгляд літературно-критичних статей на спеціальних уроках та в зв'язку з вивченням

життєвого і творчого шляху письменника, художнього твору, розкриття явищ літературного процесу тощо. Методичні прийоми роботи над опрацюванням їх змісту. Врахування жанрової своєрідності статті, визначення концепції її автора. Складання плану, тез, конспекту статті. Роль коментованого читання та інших форм роботи.

Місце елементів теорії літератури в шкільній програмі, формування системи теоретико-літературних понять в учнів середніх та старших класів. Основні етапи їх засвоєння: первинні спостереження учнями у процесі вивчення художнього твору окремих закономірностей літературних явищ, увага до них під час аналізу інших творів, виявлення найсуттєвіших ознак і визначення певних закономірностей цих явищ, теоретичне визначення поняття, оперування цими поняттями в нових умовах, розширення і поглиблення понять. Роль самостійних творчих робіт учнів в опануванні ними знань з теорії літератури. Взаємозв'язок у формуванні теоретико-літературних понять на уроках української літератури та інших предметів гуманітарного циклу. **Інноваційні методи, прийоми і види навчальної діяльності учнів на уроках вивчення літературно-критичних статей та засвоєння теоретико-літературних понять.**

Тема 3. Розвиток усного і писемного мовлення учнів у процесі шкільного вивчення літератури

Інформаційний обсяг теми.

Форми мовлення і їх психологічні особливості. Принципи формування мовної культури школярів. **Словесна творчість школярів. Літературні здібності учнів та їх визначення.**

Розвиток усного мовлення учнів. Основні види усних і письмових робіт з літератури, передбачених шкільною програмою. Уроки з розвитку мовлення, їх особливості у 5-8, 9-11 класах.

Освітнє і виховне значення письмових робіт учнів. Система письмових творів у середніх і старших класах, її наукове обґрунтування. Дискусії про письмові твори. Різний підхід до класифікації письмових робіт учнів. Класні й домашні, навчальні, тренувальні й контрольні твори. **Різноманітні жанри письмових та усних творчих робіт.** Основні різновиди творів на літературні теми, на основі життєвих вражень. Письмові роботи, що ґрунтуються на моделюванні певних художніх прийомів, форм, стилів тощо.

Перевірка письмових робіт учителем, їх взаєморецензування учнями. Норми оцінювання. Загальноприйнята символіка, якою користуються учителі, позначаючи у зошитах учнівські помилки. Самостійна робота учнів над виправленням помилок.

Тема 4. Позакласна робота з літератури

Інформаційний обсяг теми.

Роль позакласної роботи в літературно-естетичному розвитку школярів, різні її організаційні форми. **Інноваційні види і форми позакласної роботи з літератури.** Вивчення читацьких інтересів учнів, спрямування їх домашнього читання. Пропаганда книг і літературних новин серед школярів. Спільна праця вчителя літератури і працівників бібліотек у стимулюванні позакласного читання. Індивідуальні доручення учнів. Види літературних гуртків. Шкільні літературні товариства, їх участь у проведенні масових шкільних заходів:

літературних вечорів, ранків, читацьких конференцій, диспутів. Збирання фольклору, народних спогадів і переказів. Вивчення літературної географії краю. Літературні екскурсії й походи. Організація літературного музею. Учнівська творчість і шляхи її розвитку. Літературна преса в школі. Випуск газет, рукописних журналів, альманахів, альбомів тощо.

Тема 5. Особливості вивчення літератури в школах різних типів. Літературний кабінет у школі. Методична робота в школі.

Інформаційний обсяг теми.

Характеристика типів загальноосвітніх шкіл, де учні вивчають літературу: загальноосвітні середні школи, школи-інтернати, вечірні(змінні) середні школи з очною і заочною формою навчання, середні спеціальні навчальні заклади, профтехучилища. Місце і структура курсу літератури в цих школах. Особливості її викладання.

Специфіка вивчення літератури в школах-інтернатах. Своєрідність виконання домашніх завдань учнями, форми їх перевірки вчителем.

Неоднорідність складу учнів вечірньої (змінної) школи. Роль коригуючого навчання. Проблема домашніх завдань.

Організація самостійної роботи в заочній школі. Групові та індивідуальні консультації.

Розвиток інтересу до літератури в профтехучилищах.

Особливості викладання української літератури в середніх загальноосвітніх закладах різного типу: школах, ліцеях, гімназіях, колегіумах. Профільне навчання. Місце і структура курсу літератури в цих школах. Особливості її викладання.

Сучасні вимоги до устаткування шкільного літературного кабінету. Сучасні види наочності й ТЗН на уроках літератури. Використання комп'ютера та Інтернету.

Творчі засади методичної роботи в школі. Вивчення передового педагогічного досвіду вчителів-новаторів.

Примітки: Жирним виділено положення, уведені автором програми відповідно до реалізації креативно-інноваційної стратегії викладання цієї навчальної дисципліни.

4. Структура навчальної дисципліни «Методика навчання української літератури»

Назва розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	Ла б	інд	с.р.		л	п	ла б	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

Розділ 3												
Методика вивчення творів різних літературних родів і жанрів												
Тема 1. Вивчення життєвого і творчого шляху письменника.	16	2	2	2		10	12	2				10
Тема 2. Основні етапи вивчення художнього твору. Підготовка учнів до сприймання твору. Читання твору. Т.2.1. Метод творчого читання та його прийоми на уроках української літератури. Т.2.2. Особливості вивчення фольклорних творів у школі.	16	2			2	10	10					10
Тема 3. Аналіз твору і його основні принципи. Шляхи, прийоми та види аналізу твору. Т.3.1. Моделювання різних прийомів аналізу художнього твору.	14	2	2			10	14	2		2		10
Тема 4. Специфіка вивчення епічних творів у середній та старшій ланці.	14	2	2			10	12		2			10
Тема 5. Особливості	14	2	2				10					10

вивчення ліричних творів у середній та старшій ланці												
Тема 6. Специфіка вивчення драматичних творів.	14	2	2				10					10
Разом	68	12	12	4		40	68	4	2	2		60
Розділ 4. Уроки вивчення різного літературного матеріалу												
Тема 1. Вивчення мови художнього твору і стилю письменника. Підсумковий етап вивчення твору. Т.1.1. Підсумковий етап вивчення літературного твору. Контроль та оцінювання знань, умінь і навичок учнів	15	2	2			5	10					10
Тема 2. Вивчення літературно-критичних статей. Формування в учнів теоретико-літературних понять.	19	2	2			5	10					10
Тема 3. Розвиток усного і писемного мовлення учнів у процесі шкільного вивчення літератури. Т.3.1. Система письмових робіт на уроках української літератури в середній та старшій ланці ЗОШ. Т.3.2. Письмові роботи репродуктивного характеру. Т.3.3. Письмові роботи творчого, пошуково-дослідницького характеру.	19	2	2			5	10					10
Тема 4. Позакласна робота з літератури. Т.4.1. Літературне краєзнавство в системі літературної освіти учнів в середніх навчальних закладах різного типу.	17		2			5	10					10
Тема 5. Особливості вивчення літератури в школах різних типів. Літературний кабінет у школі. Методична робота в школі.	16					4	12					12
Разом	52	6	18	4		24	52					52
ІНДЗ												
Усього годин	120	18	30	8		64	120	4	4	2		110

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна ф.н.	Заочна ф.н.
1.	Традиційні та інноваційні методи і форми вивчення життєпису письменника.	4	1
2.	Особливості вивчення фольклорних творів у школі	2	
3.	Аналіз твору і його основні принципи. Шляхи, прийоми та види аналізу твору.	2	
4.	Специфіка вивчення епічних творів в середній та старшій ланці	2	2
5.	Специфіка вивчення ліричних творів в середній та старшій ланці	2	
6.	Особливості вивчення драматичних творів в середній та старшій ланці.	2	1
7.	Вивчення мови художнього твору і стилю письменника.	2	
8.	Підсумковий етап вивчення літературного твору. Контроль та оцінювання знань, умінь і навичок учнів.	2	
9.	Формування теоретико-літературних понять в середній та старшій ланці ЗОШ.	4	
10.	Система письмових робіт на уроках української літератури в середній та старшій ланці.	2	
11.	Літературне краєзнавство в системі літературної освіти учнів в середніх навчальних закладах різного типу	4	
Усього годин		30	4

6. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна ф.н.	Заочна ф.н.
1.	Методика уроків вивчення життєпису письменника в середній і старшій ланці ЗОШ.	2	2
2.	Вивчення епічних творів. Метод творчого читання та його прийоми.	2	
3.	Моделювання різних прийомів аналізу художнього твору	2	
4.	Методи і прийоми вивчення ліричних творів	2	
Усього годин		8	2

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна ф.н.	Заочна ф.н.
1.	Вивчення життєвого і творчого шляху письменника	4	10
2.	Основні етапи вивчення художнього твору. Методика використання міжпредметних і міжмистецьких зв'язків на уроках української літератури.	4	10
3.	Аналіз твору і його основні принципи. Шляхи, прийоми та види аналізу твору. Елементи сучасних методів літературознавчого аналізу в школі.	4	10
4.	Специфіка вивчення епічних творів у середній та старшій ланці	4	10
5.	Особливості вивчення ліричних творів у середній та старшій ланці. Вивчення ліро-епічних та ліро-драматичних творів. Кінодраматургія	2	10
6.	Специфіка вивчення драматичних творів	2	10

7.	Вивчення мови художнього твору і стилю письменника. Підсумковий етап вивчення твору	2	10
8.	Вивчення літературно-критичних статей. Формування в учнів теоретико-літературних понять	7	10
9.	Розвиток усного і писемного мовлення учнів у процесі шкільного вивчення літератури	7	10
10.	Позакласна робота з літератури. Специфіка уроків позакласного читання.	8	8
11.	Особливості поглибленого вивчення літератури в школах різних типів.	12	12
	Разом	64	110

9. Індивідуальні завдання

1. Написати відгук на одну з рекомендованих у списку літератури методичну працю.
2. Створити дайджест цінних думок та рекомендацій щодо вивчення певних художніх творів, прочитаних на сторінках методичних часописів..
3. Створіть методичний дайджест, де були б представлено кілька позитивних й негативних відгуків на чинні програми.
4. Обговоріть програми для конкретного класу з одногрупниками, що готуються до педагогічної практики або з викладачем..
5. Під час проходження пропедевтичної практики поцікавтесь думкою вчителів-словесників про чинні програми. Чи погоджуєтесь ви з ними?
6. Укласти «Літературну карту Вінниччини».
7. Створити мультимедійну презентацію до вивчення конкретної теми.
8. Підготувати конспект інноваційного уроку української літератури.
9. Підготувати конспект уроку позакласного читання.
10. Підготувати конспект уроку літератури рідного краю.
11. Створити сценарій позакласного заходу з української літератури на вибір (літературно-мистецький вечір, літературна гра, брейн-ринг, літературне КВК, заочна літературна екскурсія, читацька конференція, диспут тощо).
12. Створити мультимедійну презентацію до уроку вивчення життя і творчості письменника (тема відповідно до чинної програми).
13. Підготувати дослідницький проект «Літературні музеї України» (про музей одного з письменників).
14. Підготувати дослідницький проект «Пам'ятники літературним героям».
15. Підготувати дослідницький проект «Пам'ятники українським письменникам».
16. Укласти тематичну папку вивчення життя і творчості письменника (тема відповідно до чинної програми).
17. Зробити анотацію публікацій фахової періодики, присвячених певній проблемі методичної науки та практики.
18. Вивчити й описати досвід професійної роботи вчителя-новатора Вінниччини.
19. Підготувати статтю на методичну тематику до наукового збірника чи виступ на наукову конференцію.
20. Зробити копію кіноінсценізації чи театральної постановки літературного твору, підготувати методичні матеріали до їх використання на уроці.

10. Методи та технології навчання

Під час реалізації завдань навчальної дисципліни використовуються логічні та емоційні форми засвоєння матеріалу, різноманітні методи (за джерелом знань: словесні, наочні, практичні; відповідно до характеру пізнавальної діяльності студентів: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемного викладу, частково-пошуковий, дослідницький; на основі цілісного підходу до діяльності: методи організації та здійснення, методи стимулювання та мотивації, методи контролю та самоконтролю ефективності

навчально-пізнавальної діяльності; з точки зору забезпечення продуктивної особистісно орієнтованої освіти: когнітивні, креативні, оргдіяльнісні; а також евристичні методи, методи проблемного навчання та інші; під час роботи з літературними творами: метод творчого сприйняття, аналізуючий, синтезуючий методи), а також технології (інформаційні, ігрові, інтерактивні, проблемної освіти, діалогічні, дистанційні).

11. Критерії та методи оцінювання

Форма підсумкового контролю успішності – екзамен у 7 семестрі.

Метою контролю успішності науково-теоретичної та практичної методичної підготовки майбутніх учителів української літератури є виявлення рівня засвоєння студентами СВО бакалавр основ знань теорії методики викладання української літератури в профільній школі, розуміння важливості теорії для планування й проведення навчально-виховної роботи у середніх загальноосвітніх навчальних закладах різного типу, а саме в гімназіях, ліцєях та колегіумах) та вмінь поєднувати набуті знання для вирішення практичних завдань викладання української літератури.

Завдання контролю полягає у визначенні рівня теоретичної та практичної методичної підготовки студентів СВО бакалавр: глибини та міцності теоретичних знань, володіння термінологією, здатності творчо використовувати знання для вирішення конкретних методичних завдань, володіння основними професійно-методичними вміннями (гностичними, комунікативно-навчальними, конструктивно-планувальними, організаційними).

Система контролю з курсу охоплює *поточний, рубіжний і підсумковий контроль*.

Об'єктами *поточного контролю* є:

1. Робота студентів на лекційних заняттях та успішність виконання ними завдань до практичних занять (опрацювання літератури, тексту лекції, виконання практичних завдань).

Форми контролю: усне опитування (індивідуальне, фронтальне, групове), тестування, рецензування, взаєморецензування.

2. Успішність самостійного вивчення студентами тем курсу.

Форми контролю: виконання індивідуальних завдань, написання рефератів.

3. Відвідування студентами лекційних і практичних та лабораторних занять.

Форми контролю: облік відвідування, експрес-опитування, підготовка конспектів уроків для мікровикладання, розроблення матеріалів до практичних та лабораторних занять з дисципліни.

Об'єктом *рубіжного контролю* є рівень засвоєння теоретичних і практичних питань тем та володіння професійно-методичними вміннями, сформованими в студентів упродовж семестру.

Форми контролю: тестування в письмовій формі; виконання індивідуального науково-дослідного завдання, укладання портфолію, укладання тематичних папок, створення мультимедійних презентацій.

Об'єктом *підсумкового контролю* є рівень засвоєння теоретичних знань і володіння професійно-методичними вміннями, сформованими в студентів у результаті вивчення всього курсу.

Форми контролю: екзамен – 7 семестр.

Оцінка за шкалами ECTS, стобаловою, розширеною	Критерії оцінювання	Рівень досягнень студента
--	---------------------	---------------------------

<p>А відмінно 90-100</p>	<p>Студент має ґрунтовні знання з теорії та історії методики, чітко осмислює основні етапи її розвитку, характеризує праці відомих учених-методистів; обізнаний з типологією уроків літератури, класифікацією методів і прийомів навчання, видами навчальної діяльності школярів; глибоко осмислює зміст і вимоги чинних шкільних програм з української літератури; знайомий з багатьма актуальними проблемами сучасної літературної освіти в середніх загальноосвітніх навчальних закладах різного типу. Добре володіє теоретико-методичними основами організації літературної освіти, добре опанував уміннями конструювати конспекти уроків різних типів. Уміє кваліфіковано здійснювати відбір історико-літературного матеріалу; логічно й послідовно викладати його, критично аналізувати й творчо використовувати на практиці. Студент самостійний у своїй діяльності, мотивований на творче виконання майбутньої професії на основі творчого використання передового педагогічного досвіду учителів-словесників. Мовлення студента повністю відповідає вимогам до професійного мовлення вчителя-словесника.</p>	<p>ВИСОКИЙ</p>
<p>В дуже добре 80-89</p>	<p>Студент в основному володіє основними теоретичними положеннями методики; знає типологію уроків літератури, класифікацію методів, прийомів і видів навчальної діяльності учнів у системі літературної освіти; уміє аналізувати зміст чинних програм із зарубіжної літератури; ознайомлений з багатьма найважливішими працями класичної та сучасної методичної науки. Має достатні знання про типи уроків літератури, уміє конструювати їх структуру, однак допускає окремі неточності у викладі історико-літературного матеріалу та помилки при моделюванні уроку. Недостатньо самостійний і мотивований на творче виконання майбутньої професійної діяльності, знаходиться на репродуктивно-творчому рівні засвоєння передового педагогічного досвіду вчителів-новаторів. Мовлення студента в основному відповідає вимогам до професійного мовлення вчителя-словесника.</p>	<p>ВИСОКИЙ</p>
<p>С добре 75-79</p>	<p>Студент має неповні знання основних положень методики, допускає помилки при їх викладі; у цілому знає типологію уроків літератури, класифікацію методів, прийомів навчання та видів навчальної діяльності учнів, однак при моделюванні структури</p>	<p>ДОСТАТНІЙ</p>

	уроку використовує лише деякі з них, часто використовує стереотипні вирішення навчальних ситуацій. При висвітленні теоретичних питань класичної й сучасної методики робить помилки; допускає неточності в аналізі методичних аспектів викладання української літератури; викладає матеріал білета непослідовно. Бракує самостійності та мотиваційної спрямованості на майбутню професійну діяльність, перебуває на репродуктивному рівні засвоєння передового педагогічного досвіду вчителів-новаторів. У мовленні студента чимало недоліків.	
D задовільно 60-74	Студент має задовільні знання з історії та методики навчання української літератури, неповно і з помилками висвітлює основні теоретичні положення методичної науки, допускає помилки у формулюванні дефініцій, змішує поняття й викривляє їх зміст, не ілюструє теоретичні положення методики прикладами шкільної практики. Погано обізнаний зі змістом чинних програм з української літератури, підручниками, посібниками; погано знає праці класичної та сучасної методичної науки. При конструюванні конспекту уроку літератури робить помилки в доборі і трактуванні історико-літературного матеріалу, а також недостатньо враховує принципи шкільної літературної освіти.	ЗАДОВІЛЬНИЙ
E достатньо 50-59	Виявляє несамостійність і слабку мотивованість на майбутню професійну діяльність, знаходиться на репродуктивному рівні засвоєння передового педагогічного досвіду вчителів-новаторів. Невпевнено й незв'язно викладає матеріал білета. Мовлення студента має чимало помилок.	НИЗЬКИЙ
FХ незадовільно 35-49	Студент не диференціює методи і прийоми навчання, не знає класифікацію типів уроку літератури, не орієнтується в шкільній програмі, не знає підручників, рекомендованих МОН України для використання в школі, не розуміє завдань літературної освіти в середніх загальноосвітніх навчальних закладах України.	НЕЗАДОВІЛЬНО
F неприйнятно 1-34	Не вміє моделювати уроки різних типів. Студент не зорієнтований на майбутню професію. Його мовлення не відповідає ustalеним вимогам до професійного мовлення вчителя-словесника.	

12. Розподіл балів, які отримують студенти

МІЖСЕСІЙНИЙ КОНТРОЛЬ УСПІШНОСТІ

Навчальна дисципліна «Методика навчання літератури» ІV курс

Поточне тестування та самостійна робота	Підсум-	Сума
---	---------	------

Розділ 3						Розділ 4				ІНДЗ	ковий контроль (екзамен)	
Т 1-2		Т 3-4		Т 5-6		Т 1-2		Т 3-5				
ауд.	сам.	ауд.	сам.	ауд.	сам.	ауд.	сам.	ауд.	сам.			
4	4	5	5	4	4	4	5	7	8	20	30	100

**Тематика курсових робіт з методики навчання української літератури
2020-2021 н. р.**

№	Тема
1.	Вивчення ліричної творчості Володимира Івасюка в 7 класі.
2.	Методика вивчення малої прози у 8 класі (Валентин Чемерис «Вітька+Галя, або Півість про перше кохання»).
3.	Інтегроване вивчення оповідання Євгена Гуцала «Лось» і творів про світ природи Редьярда Кіплінга «Мауглі» та Е. Сетона-Томпсона «Ведмедик Джонні» в 5 класі.
4.	Вивчення сучасної української лірики в 6 класі (поезії Мар'яни Савки, Маріанни Кіяновської, Любові Якимчук).
5.	Вивчення трилогії Степана Процюка «Марійка і Костик», «Залюблені в сонце» й «Аргонавти» в 7 кл.
6.	Ефективність застосування блогу вчителя-словесника в системі формування читацьких інтересів школярів (із досвіду роботи вчительки ЗОШ І-ІІІ ст. № 4 м. Гайсина Немировської Н.В.).
7.	Національні традиції родинного виховання як домінанта формування національно свідомої особистості (на прикладі вивчення роману Івана Багряного «Тигролови»).
8.	Ефективні шляхи реалізації компаративного аналізу на уроках української літератури в 7 класі (при вивченні повісті Бориса Харчука «Планетник»).
9.	Формування етнокультурної компетентності учнів під час вивчення фольклору на уроках української літератури в 6 класі.
10.	Методика проведення віртуальних екскурсій на уроках української літератури в середній ланці.
11.	Ефективні шляхи формування читацьких інтересів п'ятикласників на уроках позакласного читання.
12.	Роль вступного уроку української літератури в середній ланці в процесі формування компетентного і вдумливого читача.
13.	Дидактичні можливості блогів учителів-словесників Вінниччини в системі літературної освіти.
14.	Методика вивчення життєтворчості Ніни Гнатюк в системі позакласної роботи з української літератури.
15.	Літературні дитячі ранки як форма літературно-краєзнавчої роботи в середній ланці загальноосвітньої школи.
16.	Використання креолізованих текстів на уроках української літератури як засіб активізації читацької діяльності учнів.
17.	Створення й використання навчальних мультимедійних презентацій як засіб активізації пізнавальної діяльності учнів у середній ланці загальноосвітньої школи.
18.	Проектна діяльність на уроках літератури рідного краю в середній ланці загальноосвітньої школи.
19.	Методика вивчення творчості М. Коцюбинського у взаємозв'язку з різними видами мистецтва у старшій ланці.

Критерії оцінювання курсових робіт

Прізвище та ініціали студента	Критерії оцінювання	Науковий керівник	Відповідність структури курсової роботи вимогам, що ставляться до її виконання	Продуманість компонентів змісту роботи, їх логічний зв'язок	Правильність оформлення вступної частини роботи	Глибина аналізу наукової літератури в теоретичній частині курсової роботи	Якість практичних розробок, рівень самостійності й творчого підходу	Чіткість висновків у кінці кожного розділу та всієї роботи в цілому	Повнота змісту НДР	Наявність посилань, оформлення списку використаної літератури	Дотримання орфографічних, пунктуаційних та мовленнєвих норм української мови	Свочасність виконання і подачі Курсової роботи науковому керівнику	Якість презентації роботи під час публічного захисту	Участь в обговоренні інших курсових Робіт (питання, взаємо рецензування)	Загальна кількість балів	За шкалою ECTS	За національного шкалою
			5	5	5	25	25	5	5	5	5	5	5	5	100		

ОРІЄНТОВНІ ПИТАННЯ ДО ЕКЗАМЕНУ З ДИСЦИПЛІНИ «МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ЛІТЕРАТУРИ»

для студентів СВО бакалавра денної форми навчання (IV курс)

1. Методика викладання літератури як наукова дисципліна, її складові та основні джерела розвитку. Завдання методики літератури в школі.
2. Розкажіть про творчий досвід викладання української літератури вчителів новаторів Вінниччини й України (за матеріалами фахової періодики та власними спостереженнями).
3. Зміст і структура шкільного курсу української літератури в сучасній школі.
4. Змоделюйте фрагмент уроку літератури на ілюстрування принципів вивчення літератури в середній і старшій ланці.
5. Аналіз підручників з української літератури для 5-7 (для 12-річної школи) і 8-11 (для 11-річної школи).
6. Порівняйте підручники різних авторів для одного класу.
7. Аналіз програм з літератури в середній школі, принципи їх побудови.
8. Наведіть приклади літературних ігор різних типів.
9. Учитель-словесник та його професійні якості.
10. Створіть портрет творчого вчителя-словесника, використовуючи праці Т. Бугайко, Є. Пасічника, І. Синиці, Г. Токмань, інших методистів та матеріали фахової преси.
11. Планування роботи вчителя-словесника. Календарно-тематичні та поурочні плани.
12. Наведіть приклад тематичного планування однієї з тем (за вибором студента чи викадача).
13. Сучасний урок української літератури як основна ланка літературної освіти та вимоги до нього. Типологія уроків літератури.
14. Сконструйте план-конспект одного з інноваційних типів уроку літератури.
15. Структура сучасного уроку літератури. Професійна підготовка вчителя до нього.
16. Сконструйте структуру уроку літератури (за вибором студента чи екзаменатора)
17. Етапи вивчення художнього твору на уроці літератури.
18. Змоделюйте навчальну ситуацію підсумкового етапу вивчення художнього твору на уроці літератури.
19. Методи навчання на уроках літератури. Творчі пошуки словесників щодо вдосконалення методів і прийомів викладання літератури.
20. Змоделюйте фрагмент уроку з використанням традиційних та інтерактивних методів викладання літератури.
21. Особливості вивчення народнопоетичної творчості в школі.
22. Змоделюйте фрагмент уроку вивчення фольклорних творів одного жанру, наприклад, казки, пісні, думи тощо (за вибором студента чи екзаменатора).

23. Метод лекції на уроках літератури. Прийоми стимулювання пізнавальної діяльності учнів. Особливості використання цього методу в старших класах.
24. Змоделюйте фрагмент інноваційної лекції на уроках літератури.
25. Метод бесіди на уроках літератури. Різновиди бесіди.
26. Змоделюйте фрагмент уроку літератури в середній або старшій ланці з використанням одного з різновидів бесіди.
27. Самостійна робота на уроках літератури в 5-11 класах. Методика проведення уроку-семінару.
28. Змоделюйте використання методу проектів на уроках та в позаурочній роботі.
29. Проблемність на уроках літератури. Шляхи створення проблемних ситуацій.
30. Сконструйте план-конспект проведення літературного диспуту.
31. Форми, методи, прийоми і джерела вивчення біографії письменника в середніх і старших класах.
32. Змоделюйте слово вчителя про особу письменника на уроці літератури в середній або старшій ланці (за вибором студента чи екзаменатора).
33. Особливості вивчення ліричних творів на уроках української літератури.
34. Змоделюйте фрагмент уроку вивчення ліричного твору в середній або старшій ланці.
35. Особливості вивчення епічних творів на уроках української літератури.
36. Змоделюйте фрагмент уроку вивчення епічного твору в середній або старшій ланці.
37. Особливості вивчення драматичних творів на уроках української літератури.
38. Змоделюйте фрагмент уроку вивчення драматичного твору.
39. Методи і прийоми роботи над образами-персонажами художніх творів.
40. Змоделюйте фрагмент уроку з ілюстрацією даного теоретичного матеріалу (образ-персонаж, ліричний герой, мова лір. персонажів, тип, прототип).
41. Принципи, шляхи і види аналізу художнього твору на уроках української літератури.
42. Змоделюйте фрагмент уроку, на якому реалізується один із шляхів аналізу літературного твору.
43. Методика формування теоретико-літературних понять на уроках літератури.
44. Змоделюйте фрагмент уроку з вивчення одного з теоретичних понять (пейзаж, портрет, віршована мова, віршові розміри, повість, підтекст, байка, новела, засоби гумору).
45. Вивчення літературно-критичних матеріалів на уроках літератури.
46. Змоделюйте фрагмент уроку з використанням літературно-критичних матеріалів.
47. Вивчення мови художнього твору та стилю письменника на уроках літератури.
48. Змоделюйте фрагмент уроку з ілюстрацією даного теоретичного матеріалу (мова автора, мова персонажів, стиль письменника).
49. Розвиток зв'язного мовлення учнів середніх і старших класів на уроках української літератури в загальноосвітній школі.
50. Змоделюйте фрагменти уроків розвитку зв'язного мовлення з написання кількох видів письмових робіт різної тематики й жанрів (відгук, переказ, твір).
51. Використання наочності й ТЗН на уроках української літератури в загальноосвітній школі.
52. Змоделюйте фрагмент уроку з використанням ТЗН та наочності.
53. Уроки позакласного читання, їх типи. Критерії добору творів для позакласного читання учнів.
54. Змоделюйте фрагменти уроків літератури рідного краю або позакласного читання.
55. Позакласна робота з української літератури. Види гуртків, їх основні завдання.
56. Змоделюйте фрагменти сценарію одного з видів літературних вечорів.
57. Шкільний літературний кабінет, його обладнання та принципи роботи.
58. Презентуйте підготоване власноруч портфоліо майбутнього практиканта (до уроків укр. літератури II семестру).
59. Критерії оцінювання знань, умінь і навичок учнів з української літератури. Форми контролю (поточний, тематичний, підсумковий, тестовий).
60. Презентуйте приклади різновидів розроблених вами завдань для тестового контролю.

Шкала оцінювання: сто балова, ECTS, розширена

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за розширеною шкалою
		<i>Для екзамену, заліку, курсової роботи, практики</i>
90-100	A	ВІДМІННО
80-89	B	ДУЖЕ ДОБРЕ
75-79	C	ДОБРЕ
60-74	D	ЗАДОВІЛЬНО
50-59	E	ДОСТАТНЬО
35-49	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО З МОЖЛИВІСТЮ ПОВТОРНОГО СКЛАДАННЯ
1-34	F	НЕПРИЙНЯТНО З ОBOB'ЯЗКОВИМ ПОВТОРНИМ ВИВЧЕННЯМ ДИСЦИПЛІНИ

13. Методичне забезпечення

- * Навчальна програма з дисципліни «Методика навчання літератури»
- * Робоча програма цієї дисципліни.
- * Ніколенко О. М. Сучасний урок зарубіжної літератури : посібник для вчителя / О. М. Ніколенко, О. М. Куцевол. – Київ : ВЦ «Академія», 2003. – 288 с. (Рекомендовано МОН Укаїни, лист № 1 / 11-2824 від 21.06.2001).
- * Методичні рекомендації з вивчення дисципліни «Методика навчання української літератури» / А.М. Подолинний – Вінниця, 2010. – 56 с.

14. Рекомендована література

Основна

1. Градовський А.В. Компаративний аналіз у системі шкільного курсу літератури: методологія та методика : монографія / А. В. Градовський. – Черкаси : Брама, вид-во Вовчок О.Ю., 2003. – 292 с.
2. Жила С.О. Теорія і практика вивчення української літератури у взаємозв'язках з різними видами мистецтв у старших класах загальноосвітньої школи : монографія / С. О. Жила. – Чернігів : РВК «Деснянська правда», 2004. – 360 с.
3. Куцевол О.М. Методика викладання української літератури (креативно-інноваційна стратегія) : навч. посібник / О. М. Куцевол. – Київ : Освіта України, 2009. – 452 с.
4. Наукові основи основи методики літератури : навч.-метод. посібник / за ред.. Н.Й. Волошиної. – Київ : Ленвіт, 2002. – 344 с.
5. Ніколенко О.М. Сучасний урок зарубіжної літератури : посібник для вчителя / О.М. Ніколенко, О.М. Куцевол. – Київ : Академія, 2003. – 288 с.
6. Пасічник Є.А. Методика викладання української літератури в середніх навчальних закладах : навч. посібник для студентів ВНЗ / Є. А. Пасічник. – Київ : Ленвіт, 2000. – 384 с.
7. Пометун О.І. Сучасник урок: Інтерактивні технології навчання : наук.-метод. посібник / О. І. Пометун та ін. – Київ: А.С.К., 2004. – 192 с.
8. Пультер С. Методика викладання української літератури. Курс лекцій / С. Пультер, А. Лісовський. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2004. – 143 с.
9. Семенюк Г. Ф. Програма з української літератури: Для 10-11 кл. гуманітарного профілю / Г. Ф. Семенюк, В. І. Цимбалюк // Українська мова і література в середн. шк., гімназіях, ліцеях, колегіумах. – 2004. – № 3. – С.88-102.

10. Степанишин Б. І. Викладання української літератури в школі: методичн. посібник для вчителя / Б. І. Степанишин. – Київ : РВЦ «Проза», 1995. – 254 с.
11. Степанишин Б. І. Дітература – вчитель – учень / Б. І. Степанишин. – Київ : Освіта, 1993. – 240 с.
12. Токмань Г. Л. Методика навчання української літератури в середній школі : підручник / Г. Л. Токмань. – Київ : ВЦ «Академія», 2012. – 312 с. – (Серія «Альма-матер»)

Додаткова:

1. Бондаренко Ю. Методика шкільного вивчення української літератури на засадах ідеаційно-концептуального підходу: теорія і практикум : навч. посіб. для студ. філол. ф-тів / Юрій Бондаренко. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2012. – 199 с.
2. Островецька Н. М. Аналіз уроку: концепції, методики, технології / Н. М. Островецька. – Київ : Фірма «ІНККОС», 2003. – 352 с.
3. Професія – вчитель літератури : словник-довідник / упор. Т. П. Чередник. – Тернопіль : Мандрівець, 2009. – 140 с. – (Серія «Словники та довідники»).
4. Семенов О. М. Професійна підготовка майбутніх учителів української мови і літератури : монографія / О. М. Семенов. – Суми : ВВП «Мрія-1», 2005. – 404 с.
5. Токмань Г. Л. Методика викладання української літератури в старшій школі: екзистенціально-діалогічна концепція / Г. Л. Токмань. – Київ : Міленіум, 2002. – 320 с.
6. Токмань Г. Л. Самостійна робота студентів з методики викладання української літератури в школі / Г. Л. Токмань // Дивослово. – 2006. – № 12. – С. 23-26.
7. Уліщенко В. В. Теорія і практика інтерсуб'єктного навчання української літератури в середній школі / В. В. Уліщенко. – Київ: Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2011. – 398 с.
8. Цінько С. Роль ТЗН і комп'ютерних технологій у розвитку професійно-творчого потенціалу майбутніх учителів-словесників / С. Цінько, О. Рябцев // Укр. мова і літ-ра. – 2005. – № 1. – С. 40-42.

15. Інформаційні ресурси

1. Ланин Б. А. Интеграция Интернета в литературное образование / Б. А. Ланин // Режим доступу//<http://www.ioso.ru/ts/s010608/lanin.htm>
2. Руденко-Моргун О. И. Мультимедиаучебник / О. И. Руденко-Моргун // Вопросы Интернет образования. – 2001. – № 2. – Режим доступу: <http://vio/fio.ru/vio02/cdsite/Articles/Art116.asp?ForumID=11>

МЕТОДИЧНА І ПЕДАГОГІЧНА ПЕРІОДИКА УКРАЇНИ

1. Дивослово. (Науково-методичний журнал Міністерства освіти, науки і спорту України).
2. Українська мова і література в школі (Науково-методичний журнал Інституту педагогіки НАПН України).
3. Українська література в загальноосвітній школі (Науково-методичний журнал Інституту педагогіки НАПН України).
4. Українська мова й література в сучасній школі до 12.2011 р. Українська мова й література в середніх школах, ліцеях, гімназіях, колегіумах (Науково-методичний та літературно-мистецький журнал. Видається за сприяння Інституту літератури ім. Т.Г. Шевченка).
5. Урок української (Науково-публіцистичний журнал Києво-Могилянської Академії).
6. Українська мова та література (Газета приватного підприємства «Перше вересня»).
7. Літературна Україна (Щотижнева газета Спілки письменників України).
8. Слово і час (Науково-мистецький журнал Інституту літератури ім. Т.Г. Шевченка НАН України та Національної спілки письменників України).

